

Kos Franc
Kazneno-popravni zavod Foča
Studentska 2
73300 Foča
14.01.2013 godine.

Ja sam Koc Franc od oca Otmar, majke Marija, djevojački Olivio, rođen sam 16.07.1966 godine u Celju, republika Slovenija, stalno nastanjen u ulici Djelovi 3/40. Bijeljina, oženjen, nalazim se na izdržavanju kazne u kazneno popravnom zavodu Foča, pod punom materijalnom, moralnom i krivičnom odgovornošću ustupam svoja saznanja vezana za događanja na Tuzlanskoj kapiji 25.maja.1995 godine u vidu sljedeće izjave:

Dana 14.01.2013 godine dobrovoljno sam, ustupio svoja saznanja kako slijedi u narednom tekstu:

I Z J A V A:

1. Ideja da se eksploziv nosi u Tuzlu i to gradski dio nastanjen stanovništvom došla je nakon prve akcije u kojoj su trojica Hrvata odnijela eksploziv pred ekonomsku školu u Tuzli gdje je bila smještena korpusna vojna policija a u namjeri da bi im se osvetili radi hapšenja i maltretiranja zbog izvođenja Srba iz Tuzle. Pravi cilj im je bio magacin na Kozlovcu u Tuzli i to u januaru ili februaru 1994 godine. Njihova imena su Marko, Zoran, Nikola dok se prezimena ne sećam. Eksplozija se desila tako što je eksploziv postavljen pod autobus ispred škole.

2. Aprila 1994 godine bio sam pozvan u 410. Obavještajni centar u Bijeljini zajedno sa još jednim vojnikom (Vasić Nedeljko) gdje su nas čekali pukovnik Petar Salapura, pukovnik Čedo Knežević i Manojlović Zoran. Tada su nas obavijestili da imaju u planu da se izvrši jedna akcija u Tuzli, gdje je cilj da se pospe neka tečnost koja se prenosi putem dodira. To jest ako čovjek pređe preko toga obuven prilikom šetnje to se zalijepi za cipele i prilikom skidanja tih cipela on će dodirivati tu tečnost ili prašinu na cipelama koja će ga zaraziti i sa svakim najmanjim dodirom to se prenosi na drugo lice (rukovanjem sa drugim licem). Kada ti se zalepi za ruke ne možeš da sapereš samo sa vodom i sapunom, nego ima poseban prašak koji neutrališe tu tečnost koji dolazi u kompletu sa tom tečnošću a u tom kompletu imaju komplet odijelo ABHO sa rukavicama. Jer prije posipanja tečnosti lice koje treba da rukuje sa tom tečnošću mora da obuče taj komplet i kada završi rad mora da se umije i opere sa praškom koji dolazi u kompletu i to nakon skidanja tog odijela.

Kos Franc

3. Nakon 2 ili 3 dana bili smo pozvani opet u 410 Obaviještajni centar gdje su bili isti ljudi sa još jednim vojnikom koji nas je trebao odvesti preko linije za Tuzlu (ne sećam se imena). Tada su nam pokazali te komplete sa sadržajem i objasnili nam kako se sa tim rukuje. Bila su dva zatvorena i jedan otvoreni kako bi nam pokazali sadržinu. Unutra su bile dvije limene kante najsličnije kantama za boju i lakove a na vrhu su imale poklopce. Jedna kanta oko 4 litra u kojoj je bio otrov a druga kanta oko 3 litra u kojoj je bio prašak, te komplet ABHO odijelo. Nakon objašnjenja kako se sa tim rukuje, saopštili su nam da idemo to večer preko linije za Tuzlu sa zadatkom da to pospemo uz komentar „**OD SADA ĆEMO IH TAMANITI KAO PACOVE**“. Ovo je rekao pukovnik Petar Salapura.

To večer prešli smo liniju negdje u rejonu Tetime nas trojica: Franc Kos, Vasić Nedeljko i taj treći koji nas je vodio Hrvat iz Tuzle. Neznam ni ime ni prezime ima kod advokata Tomića. Prešli smo liniju i počeli smo se dogovarati Vasić i ja da tu što su nam naredili da uradimo nije u redu, jer traže od nas da trujemo narod u Tuzli i da to nema nikakve veze sa onim zašto su nas angažovali a to je da onesposobljavamo vojnu silu i uništavamo njihovu tehniku i magacine. Zato smo se dogovorili da tu tečnost bacimo negdje u šumi, u neku rupu i zagrnamo zemljom što smo i uradili, a kada se vratimo nazad da kažemo kako smo prosuli po putu prema Tuzli kod Požarnice. Za tog momka koji nas je vodio znam da je bio u vojsci Federacije, ali ne znam u kojoj. Znam da je rođen u selu Križani kod Tuzle i da je živio u tom selu.

Kasnije sam saznao da je još jedna grupa odnijela isti takav paket za Tuzlu, da li je prosula ili bacila ne znam. Tu grupu su sačinjavali: Zijad Žigić, Marko Boškić, Mladen Marinović. Ja ih nisam vidio da su oni to nosili ali mi je pričao taj Hrvat koji ih je odveo, da su opet nosili što i mi ranije. Tako da sam ja sasvim siguran da je otrov nošen u Tuzlu.

4. Jednom prilikom na s.Piperima kada smo se spremali za akciju na magacin Kozlovac upoznao sam Čedu Kneževića i u razgovoru sa njim sam saznao da je on bio planer akcije na Banske Dvorove u Zagrebu i tom prilikom mi je rekao „Ako ne možeš da uđeš u magacine odnesi negdje u Tuzlu i aktiviraj bilo gdje u Tuzli“. Napominjem da sam ja tada na Piperima po prvi put vidio i upoznao pukovnika Kneževića.

5. Što se tiče eksplozivnih naprava ja sam ih počeo raditi kada sam došao u grupu koja je predhodila 10 diverzantskom odred. Kasnije sam počeo da izrađujem improvizovane eksplozivne naprave. Ističem da sam se sa raznim eksplozivima upoznao još kao dijete jer mi je otac radio u kamenolomu kao miner.

Kos Franc 2

6. Eksploziv je čuvan u tri magacina i to jedan je bio u kasarni Bijeljina gdje smo boravili kao odred i tu je bila manja količina. Drugi dio eksploziva je bio u jednoj privatnoj kući u Bijeljini gdje je živio Pranjčić Stjepo jedan od magacionera zajedno sa Milešić Milovanom. Treći je bio u bazi s.Dragasevac u Vlasenici gdje je bio magacioner Dragan Todorović, zv. „Šanga“.

7. Da se napravi eksplozivna naprava mogao je da naredi komandant odreda Milorad Pelemiš.

8. U aprilu 1994 godine nakon odmora u banji Vilina Vlas u Višegradu, u bazu Dragasevac, Vlasenica, pozvao me Milorad Pelemiš u kancelariju i pitao me mogu li da napravim eksplozivnu napravu koja će da probije betonski zid debljine oko 30cm. Tada sam mu objasnio da mogu napraviti eksplozivnu napravu kumulativnog dejstva u jednu tačku da se napravi rupa u zidu. Veličina rupe zavisi od ugla lijevka koji usmjerava eksploziju takozvani kumulativni lijevak. Tada me je pitao šta sve treba da mi nabavi. Ja sam mu objasnio da mi treba:

- eksploziv, kumulativni lijevak, i košiljica u koju ću to sve da smijestim.

Pelemiš me tada pitao može li da posluži čaura od topa jer je ima u magacinu i ja sam mu rekao da može. Otišli smo do jedne napuštene kuće blizu Vlasenice u selo Piskavica gdje je magacioner Todorović Dragan izvadio čauru od topa, eksploziv i kumulativni lijevak i četvoro-cijevni bacač kasetnih bombi, koji je trebalo da se isproba. Bacač je proizveden u „Pretis“ Sarajevo. Mene je odveo do jedne kuće i pokazao mi je jedan betonski zid debljine 30 do 35cm i rekao da napravim u njemu rupu. Kada sam ja to sve smontirao i postavio gdje treba, odmakli smo se i aktivirali preko električne diname. Kada smo se vratili na mjesto gdje je naprava eksplodirala, u betonskom zidu je bila rupa oko 20 do 25cm u prečniku. Sa druge strane zida bila je prostorija dimenzija 4,5m x 4m. Zid koji je bio nasuprot rupe koju je napravila eksplozija bio je sav izbušen.

Tada me je Pelemiš pitao šta bi se dogodilo kada bi stavio u tu napravi komadiće željeza ili koju kasetnu bombu. Ja sam odgovorio da bi sve što se nađe ispred te naprave išlo u tom smijeru sa izuzetno velikom brzinom u snopu koji diktira kumulativni lijevak. Tada mi je rekao da napravim eksplozivnu napravu sa kumulativnim dejstvom i kasetnim bombama. Izgled te naprave nalazi se u prilogu br.1.

9. Tu napravu sam napravio u s.Dragasevcu i donio u Bijeljini i predao u magacin Milešić Milovanu.

Kos Franc

10. Napravu iz magacina u Bijeljini a po priči magacionera Milešić Milovana i zastavnika Božića odnijeli su ljudi iz 410. Obavještajnog centra ali po opisu tih ljudi nisu bili iz Obavještajnog centra jer tamo sam ja znao sve ljude. Po opisu kako ih je opisao magacioner jednog od tih ljudi vidio sam ga 13- jula pred Kravicom u večernjim satima. Bio je šofer jednog od oficira koji su bili tamo. A naprava je otišla iz magacina početkom maja odonosno u vrijeme izvođenja akcije na pukovnika Vilića. To je bio vozač vojno obaviještajne i bezbijednosne službe, a vozio je pukovnika Petra Salapuru, pukovnika Čedu Kneževića, pukovnika Ljubišu Bearu i druge oficire koji su dolazili iz Srbije.

11. Te ljude ja neznam, vjerovatno su od Petra Salapure i Čede Kneževića.

12. Da se odnese eksploziv na Tuzlansku Kapiju ja neznam jer meni je trebalo i tri puta rečeno samo ako nemožeš ovu akciju da uradiš odnesi eksploziv negdje u Tuzlu i aktiviraj je, a to su mi lično naredili pukovnik Petar Salapura i pukovnik Čedo Knežević.

13. Koji su pripadnici desetog diverzantskog odreda bili u Tuzli 25.maja.1995 godie neznam sigurno i da li su oni išli samo donekle u Tuzlu a odnela neka druga lica jer neki pripadnici odreda su bili iz Tuzle, pa su imali kontakt i sa pojedinim pripadnicima HVO-a, koji su dolazili preko linije na našu stranu gdje su se sastajali sa operativcima iz obavještajnog centra u Bijeljini, naročito sa Manojlovićem Zoranom i Čedom Kneževićem. U selu Piperi na Majeveci gdje sam i ja bio više puta u razgovoru sa komandantom bataljona saznao sam da je dolazio jedan momak kod njih više puta i razgovarao sa licima koja sam naveo. Momak je Hrvat iz sela Drjenče, pripadnik HVO-a koji je kasnije nestao u međuprostoru i ni do dan danas nije pronađen.

14. Pojedine eksplozivne naprave su izrađivane u Gardinim prostorijama na aerodromu u Bijeljini. U izradi tih naprava učestvovao je pripadnik garde i ujedno njihov oružar Slobodan Sobjlović zvani Bobo. On je metalostrugar i imao je svoju radnju u Bijeljini i mogao je da napravi razne stvari koje trebaju za razne eksplozivne naprave kao što je i kumulativni lijevak od tankog lima.

15. Da je održan bilo kakav sastanak u kasarni u Bijeljini u vezi toga odgovorno tvrdim da nije, ali u Obaviještajnom centru sigurno je nešto održano jer nakon takvih akcija se išlo tamo da se podnese izvještaj-raport. Tako sam i ja podnio isti izvještaj usmeno nakon akcije Vilić a podneo sam raport pukovniku Petru Salapuri.

Kos. 24/4

Sjećam se samo jednog detalja prijema kod generala Ratka Mladića nakon akcije kroz tunel u Srebrenici gdje je general razgovarao prvo sa mnom u prisustvu pukovnika Petra Salapure, kada me je general u šali pitao pa citiram „**Janez još si živ, dobro je**“, a to je rekao zato jer sam prilikom akcije Vilić pao u zasjedu i zamalo nisam poginuo. Nakon toga je pukovnik Petar Salapura rekao generalu Mladiću „**Ovaj je radio ovu drugu akciju i pokazao na Žigić Zijada**“ i nakon toga su se sva trojica odmakli od mene i razgovarali su oko 15 minuta. Kada su se vratili saopštili su nam da je Mladić poklonio Žigić Zijadu pištolj KOLT sa posvetom od generala Mladića.

16. Svi ti ljudi su usko povezani sa Pelemišom i ostalim učesnicima osim Erdemović Dražena a taj koji je mogao sve objasniti je mrtav, a on je Hrvat iz sela Drijenče kod Tuzle.

17. Akcija „Kozlovac“ je prvi put izvedena kada je prva grupa otišla za Tuzlu, tada su imali za cilj Kozlovac, a da li je samo Kozlovac bio samo maska za akciju u Tuzli ja to ne mogu da tvrdim. Postoji mogućnost da je Kozlovac samo legenda za druge akcije u Tuzli. I da li su trojica Hrvata odnijeli eksploziv pred ekonomsku školu samoincijativno ili je to neko naredio trebalo bi pitati njih, jer je kasnije bilo još dva puta planiranih akcija Kozlovac u kojima sam i ja učestvovao i **svaki put je rečeno ako ne možete da uđete u magacin odnesite i postavite u grad.**

Da napomenem preko Kozlovca je bio najkraći i najpogodniji put da se dođe do grada iz pravca Majevice gdje smo mi prelazili liniju. Taj put je bio vezan za Hrvatska sela gdje **smo mi imali saradnike- jatake koji su nam pomagali** a ujedno je to bio najkraći i najbezbjedniji put za Tuzlu.

Drugi put za Kozlovac išao sam ja i jedan Hrvat koji je bio u grupi i prvi put. Što se tiče Hrvata bio je to Marko a prezimena se nesjećam. Tada je na s.Piperima, gdje sam trebao da pređem liniju upoznao sam pukovnika Čedu Kneževića i to preko Manojlović Zorana koji nas je doveo na Pipere gdje nas je čekao Čedo Knežević. Tu mi je Manojlović Zoran objasnio ko je i šta je Čedo Knežević, odakle je došao i tada sam saznao da je on taj koji je odradio akciju Banski Dvor u Zagrebu. U toj drugoj akciji nas dvojica smo otišli do njegovog sela a prilikom kretanja sa naše linije Čedo nam kaže „**Ako nemože prvo, nosite dole do grada bilo gdje**“.

Pošto smo stigli do sela ušli smo u kuću nekog njegovog druga gdje sam ja ostao a drugi momak koji je išao samnom je otišao da odradi neki drugi posao i tu sam ja ostao dan i noć. Kada se drugi momak vratio rekao mi je da se noćas trebamo da vratimo nazad i da moramo povesti 15 ljudi koji

Ko 5

treba da pređu preko na našoj liniji, a eksploziv će mo ostaviti kod njegovog prijatelja gdje smo i bili, a drugi put će mo otići i završiti akciju. Tako smo se tu noć vratili i preveli te ljude preko linije gdje je bilo sve organizovano na Hrvatskoj liniji za prelazak tih ljudi. Po eksploziv koji je ostao ja se nisam nikada vratio i da završim tu akciju. Da li je neko drugi ja neznam. Ime tog momka je Marko ali nisam siguran jer je bio sa nama kratko i brzo je otišao za Austriju.

Treća akcija za Kozlovac za koju ja znam bila je krajem 94 godine kada je Odred preuzeo Pelemiš. To je bila prva akcija pod njegovom komandom. U akciji su učestvovali: Kos Franc, Erdemović Dražen, Filipović Mladen i jedan Grk koga je doveo Pelemiš. Na selu Piperima tada nas je čekao Manojlović Zoran koji je tada **ponovio isto što mi je rekao i Čedo Knežević ranije da odnesem u Tuzlu ako ne mogu u magacin.** U toj akciji eksploziv je ostavljen u jednoj rupi blizu magacina Kozlovac a mi smo se vratili nazad neobavljenog posla sa izgovorom da će mo drugi put otići, akciju lakše izvesti jer nećemo biti umorni nošenjem eksploziva i moćemo se vratiti u veoma kratkom vremenu. Taj eksploziv je ostao na tom mjestu, a ja nisam nikad više imao akcije gdje je cilj bio Kozlovac.

18. 25. maja.1995. godine išli smo na objekat Stolice na Majevidi gdje je bio relej za komunikaciju. Tog dana se očekivalo bombardovanje od strane NATO avijacije srpskih položaja i komunikacioni centar tj. infrakstrukture. Na Majevidu na Stolice otišli smo u prijepodnevnim satima: Pelemiš Milorad, Erdemović Dražen, Kos Franc sa bijelim golfom koji je koristio odred. Na Stolicama ostali smo oko 3 sata i za to vrijeme nalijetala su dva NATO-va aviona koja nisu gađali relej u tom naletu. Nakon toga nas trojica smo otišli i vratili se prema Bijeljini do kasarne.

19. Sutradan 26-og maja 1995 godine Pelemiš je došao u kasarnu vidno uzrujan i tom prilikom je rekao Erdemović Draženu, i meni (Kos Franc) da se spremimo da moramo opet otići na Majevidu. Bilo je to oko 3 ili 4 sata poslije podne. Sjeli smo u bijelog golfa i otišli na Majevidu ali smo stali na Banj brdo. Odmah na skretanju za relej Stolice oko 200 metara od glavnog puta Bijeljina – Tuzla. Kad smo stali Pelemiš je otišao jednoj od vikendica (na tom mjestu je vikend naselje) gdje je bilo parkirano vojno vozilo za vezu i prisluškivanje. Nisam sasvim siguran ali mi se čini da je vozilo bilo od jedinice garde „Panteri“ iz Bijeljine. Ja i Erdemović Dražen ostali smo kod kola gdje su nam prišla dva vojnika policajca iz druge Majevidčke brigade i u razgovoru sa njima saznali smo da su naši granatirali aerodrom Dubrave kod Tuzle iz pravca Osmaka kod Kalesije i

Kos Franc 6

da u gradu ima puno mrtvih i ranjenih. Predhodne večeri, tj. 25-og maja 1995 godine i u razgovoru sa njima oni su nas pitali imamo li mi šta sa tim stvarima u Tuzli i da li su neki od naših otišli za Tuzlu? Tu smo od njih saznali da su naša dvojica (Žigić Zijad i Marko Boškić) tražili pare sa izgovorom da su došli iz Tuzle i da bi išli nešto popiti. Rekli su mi da je sa njima bio još jedan momak kojeg oni ne poznaju odnosno neznaju. U toku tog razgovora izašao je i Pelemiš iz vikendice i samo je rekao „**Dobro je pale su granate, idemo za Bijeljinu**“.

20. Sve oko Stanka Kojića zvanog Geza i njegovih saznanja treba pitati Gezu jer je to bilo zajedničko kafansko društvo. Da li je znao samo od Erdemović Dražena ili je saznao od nekog drugog i da li je Erdemović saznao kada i ja, a kasnije saznao i nešto više još od koga, ja ne mogu da tvrdim osim **ako nije pitao Mišu i same aktere**.

21. **Dvadeset petog maja 1.vod 10-og Diverzantskog odreda bio je u Bijeljini u kasarni. Ko je bio iz daljih krajeva bio je u kasarni, a Bijeljinci su bili kog kuća poslije 15 časova. Do tada su trebali biti u kasarni a poslije su ostali dežurni i zastavnik Božić.**

22. Vojni policajci sa kojima smo razgovarali na Banj brdu jedan je **Dragan Ostojić** koji je poznavao gotovo cijelu grupu od sedam momaka koja je izašla iz logora Batković.

- Vasić Nedeljko zna za otrov i ko je naredio da se odnese,
- Zna se da je odnešen eksploziv u Tuzlu pred ekonomsku školu i da je tamo bila eksplozija,
- Zna se gdje su se pravile razne priručne eksplozivne naprave usmjerenog dejstva u Bijeljini i ko ih je pravio i sastavljao,
- Zna se gdje se takva naprava isprobavala, ko je isprobavao po naređenju pukovnika Petra Salapure (isprobavane su u selu Piskavica na jednoj ciganskoj kući),
- Zna se da je diverzantski odred preuzeo Milorad Pelemiš u septembru 1994 godine,
- Gdje smo bili 25-og maja 1995 godine ima dokaz i svjedoci i ako se nađe i Erdemović da i on da tu izjavu,
- Zna se da je prolazak kroz tunel u Srebrenicu bio krajem juna 1995 godine,
- Imaju transkripti sa našeg suđenja gdje se poklapaju svjedočenja Pelemiša, Žigića, a Boškić govori drugačije,
- Zašto je pukovnik Čedo Knežević bio prisutan saslušanju Boškića i Žigića u supu Bijeljina nakon prvog atentata na Ljubišu Savića zv. Mauzer?

des June 7

- Boškić je meni prijetio smrću ako ne uvučem jezik kada sam ga pitao „**Jesi li ubijao muslimane na Tuzlanskoj Kapiji**“. O tome je posvjedočio i Brezo Srđan na suđenju u mom procesu da me je Boškić napao fizički i prijetio mi smrću nakon gore postavljenog mu pitanja.
- Slušao sam na sudu u sudnici svjedočenje Petra Cvijetinovića, zv. Maljutka u vezi Tuzlanske Kapije i mogu da kažem da je on govorio istinu a odakle to on zna ja neznam a pretpostavljam da je mogao da čuje od Mauzera jer je Maljutka bio njegov vozač i Mauzer ga je stalno vodio sa sobom kao i na razne sastanke jer je imao u njega veliko povjerenje,
- Na kraju vidi se da je postojala namjera od prvog dana da se napravi masakr u Tuzli a kako su uspjeli i preko koga, trebaćemo da dobijemo par izjava od pojedinih ljudi.

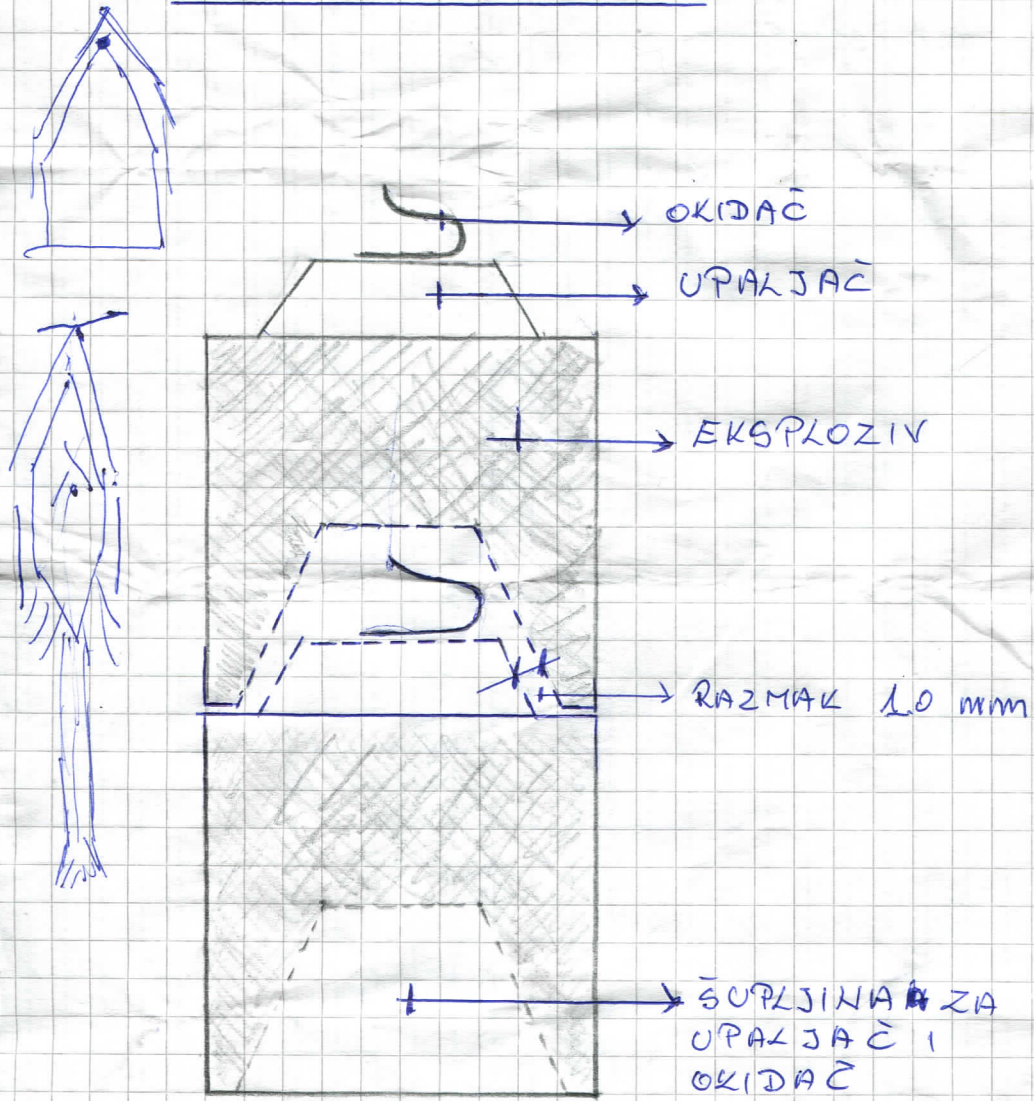
Napominjem da sam izjavu dao dobrovoljno i spreman sam da po svim navodima svjedočim pred svim sudovima pa između ostalog i pred Sudom BiH.

U Foči 14.01.2013 godine

Izjavu dao:
Franc Kos

KASETHA BOMBA

06. 01. 2013

Los Fronc